

Schoonmaken van de Ugchelse Eendrachtspreng

Waterschap Vallei en Veluwe

JAARGANG 2, NR 2
NOVEMBER 2017

Vrijwilligersjournaal

Met het digitaal vrijwilligersjournaal houden we je twee keer per jaar op de hoogte van nieuws, gehouden activiteiten en een vrijwilliger stelt zich voor. Voor je ligt het tweede journaal van 2017.

In dit journaal

- De grote waternavel uit de Papegaaibeek
- Jong en ouder actief in Ugchelen
- Korte berichten
- Koos Egtberts stelt zich voor

Verwijderen grote waternavel

KNNV zwaait grote waternavel uit

Enorm snel groeiende exoot. Die omschrijving past de **grote waternavel**. Het gevolg: watergangen groeien dicht en de afvoer van teveel water vindt niet goed plaats. Geen wenselijke situatie en daarom is Waterschap Vallei en Veluwe erg blij met het werk van de Apeldoornse KNNV Werkgroep Sprengen en Beken. In een deel van de Papegaai-beek - tussen de Oude Zwolseweg en de Zwolseweg in Wenum Wiesel - verwijderde zij de afgelopen vier jaren(!) de plant. De Papegaai-beek behoort tot Ruud Lorwa's 'werkgebied'. Hij vertelt daar graag over.

"Voornamelijk kwel en regenwater voeden de smalle Papegaai-beek met z'n kleine sprengkop. Op twee plaatsen ontdekte ik de grote waternavel. Waarschuwde direct gebiedsbeheerder Sjaak van den Bosch. Hij was er snel bij om de planten weg te halen. De exoot wordt deels machinaal bestreden, tijdens het schonen van de beek, maar ook handmatig, lopend door de beek. Op mijn vraag of onze groep een handje kon helpen reageerde Sjaak positief. In wisselende samenstelling liepen we met twee of drie personen door de beek en verwijderden de exoot met de hand. In de eerste jaren was dat dankbaar werk, we kwamen honderden planten tegen. Het verwijderen bleek echt effectief toen we met een klein schepje de wortels op de waterlijn uit de beekwand verwijderden. We kijken met voldoening terug op deze klus, ons realiserend dat met name de verspreiding in de Grift en het Apeldoorns Kanaal een probleem zou blijven als uit de Papegaai-beek steeds weer nieuw materiaal zou worden aangevoerd.

V.l.n.r.: Hans van Eekelen, Peter Krommenhoek, Jan Folbert, Sjaak van den Bosch, Ruud Lorwa, Andries Tol. Niet op de foto maar wel actief geweest: Andre Hartgers, Theo Kuipers, Philip van der Schaaf. © Andre Hartgers

Op advies van Sjaak gooiden we de verwijderde planten hoog op het beektalud weg. Met name aan de zonkant heeft de plant geen schijn van kans en verdroogt snel. Door de beek lopend kwamen we op plekken die je anders nooit ziet. We genoten van de dotterbloemen, penningkruid, waterweegbree en vele andere bloeiende planten. Zo nu en dan ontmoetten we nieuwsgierige koeien en soms reeën, op enige afstand grazend in de wei. Een enkele keer verraste de waterdiepte of modderbodem ons. Dat leverde dan een paar natte laarzen op. Vooral als je zelf droog bleef was dat natuurlijk lachen geblazen."

Eind september leverde de groep de schone beek 'officieel' op aan Sjaak. De vrijwilligersgroep pleegt in 2018 nazorg. "We lopen de beek nog een jaar na, zodat we voorkomen dat achtergebleven delen zich toch nog verspreiden," aldus coördinator Ruud.

Jong en ouder actief in Ugchelen

De Commissie water van de dorpsraad Ugchelen organiseerde zaterdagochtend 4 november weer een mooie activiteit: een schoonmaakactie met jong en oud. Na een oproep in kerk- en dorpsblad De Bron gingen zij enthousiast aan de slag. Coby Kuipers kijkt met veel plezier op de ochtend terug, de bewegende beelden () zijn van Nel Appelmek.

"Ongeveer 35 vrijwilligers en 11 kinderen maakten de Eendrachtspreng en het park de Goudvink in Ugchelen schoon. Zij verwijderden enorme hoeveelheden blad in en rond de spreng, zodat het water goed kan blijven stromen. De kinderen leerden op deze ochtend hoe zij met een greep moeten omgaan, hoe zij blad moeten scheppen en wat voor een diertjes er allemaal in de spreng leven. Ook leerden zij hoe zij de hoogte van een boom kunnen meten. Na afloop reikte Toon Hartgers een door hem ontworpen beekruimersdiploma aan de kinderen uit (zie foto). Tijdens de werkzaamheden werden alle vrijwilligers getraceerd op olieballen en bij de diploma-uitreiking stond er in café Back in Town voor iedereen een broodje kroket klaar met iets te drinken. Iedereen bedankt voor haar of zijn geweldige inzet."

Korte berichten

Gereedschap

Nieuw te leen bij Stichting Landschapsbeheer Gelderland: hekkels, baggernetten en kantzichten met deelbare stelen. Voor sommige beekgroepen was het lastig vervoeren met die lange stelen, nu passen ze ook in de auto. Heb je dit of ander gereedschap nodig, of beschikbaarheidshesjes, een ehbo- of andere hulpmiddelen? mail met Michael Witjes, m.witjes@landschapsbeheergelderland.nl

Kantzichten met deelbare stelen

Japanse duizendknoop

In Renkum startte dit jaar in opdracht van de gemeente Renkum een vrijwilligersgroep die de verspreiding van de Japanse duizendknoop wil tegengaan. De invasieve exoot is veel in het nieuws op het moment. In de gemeente Renkum is de plant op veel plekken een probleem, zie de **kaart** waar op dit moment vindplaatsen op zijn gemeld.

Zo groeit de plant bijvoorbeeld langs de Seelbeek. Cees Kwakernaak van IVN ZW-Veluwezooom ging met een groep medebewoners in Heveadorp elke week een avond op pad. Ze groeven de duizendknoop met de bovengrondse delen en zoveel mogelijk de wortels erbij uit en verwijderden ze. Dat deden zij op de hellingen tot aan de beek en op de aangrenzende vlakke grasvelden en de aangrenzende bossen. Bij elkaar werkten ze ruim 120 uren in de groeiseizoen! De gemeente voerde de bergen stengels en wortels af. Een mooi initiatief waar Paul van Breukelen, gebiedsbeheerder van het waterschap, ook zeer content mee is.

Tip **Netwerk Historisch Cultuurlandschap** (klik met de muis voor informatie)

Erkenning voor De Prik

Tijdens de jaarlijkse **Ravon-dag** op zaterdag 11 november won **Viswerkgroep De Prik** de Stimuleringsfondsprijs!

Een mooie waardering en (h)erkenning van het werk voor de bescherming van vissoorten op de Veluwe. Hartelijke felicitaties zijn er natuurlijk vanuit het waterschap!

Koos Egtberts stelt zich voor

"Vrijwilligerswerk is gewoon erg leuk om te doen, het moet niet, het mag"
Samen met collega's is Koos rondleider, gastheer en docent bij gastlessen. De inwoner van Leusden promoot het werk van het waterschap bij jongeren en "nog veel te weinig bij volwassenen en diverse organisaties".

"Laat ik beginnen bij mijn eerste gastles. Die was op 1 maart 2003, op een basisschool in Ede, gevolgd door de eerste rondleiding, op de rwzi Ede. In het begin werkte ik samen met Henny Weeber, later alleen. Verder deed ik eveneens rondleidingen met een helaas overleden vriend, Jan Ledegang. Dat was op de rwzi Apeldoorn. Medio 2006 startte de afdeling educatie, zij zochten nieuwe collega's.

Ik ben bij meerdere organisaties vrijwilliger. Bij de Waterkrachtcentrale van Nuon bij Maurik/Amerongen. Voor Rijkswaterstaat geef ik dan meteen de rondleiding over het sluiscomplex en de 700 meter lange "vistrap". Door verbouwing ligt dat tijdelijk stil. Verder ben ik vrijwilliger en bemanningslid bij het Utrechts Statenjacht, een fantastisch schip, een authentieke replica uit 1742. Het thema "water" speelt dus steeds een rol. Dat komt doordat ik procestechnoloog was. Ik werkte aan het oplossen van industriële verontreinigingen en het zuiveren van drinkwater.

Mijn motivatie om vrijwilliger te zijn zit in meerdere dingen. Zo kan ik jongeren helpen bij een bewuste beroepskeuze richting techniek. En ik gebruik mijn ervaring vanuit het bedrijfsleven: wat kan er allemaal misgaan en kan in het water terecht komen? Geschiedenis speelt ook mee: onze veiligheid achter de dijken en in de polders. Een aanrader is het boek "Waterwolven" van Cordula Rooyendijk.

Ik vind het belangrijk dat we ook jongere vrijwilligers krijgen. Wij zijn hopelijk hun voorbeeld. We moeten er nu rekening mee houden, dat niet alles meer voor niets kan, Onze overheid ziet dit graag zo. Wil je nog meer te weten komen, kijk op www.egtberts.info."

Koos Egtberts, te midden van een groep leerlingen na een rondleiding op rwzi Amersfoort, inclusief energie- en grondstoffenfabriek.

